

Verslag boekbespreking van leeskring De Omslag op 27 juli 2010

Gelezen: De literaire kring van Marjolijn Februari

Aanwezig: Nelleke, Marné, Annelies, Wil, Ariana, Gerda, Paulien

Wat vonden we ervan:

Nelleke: Heel leuk, ouderwets leesboek met serieuze onderwerpen

Marné: Goed boek, goede onderwerpen, kritisch, sterke personages, die tot leven komen

Annelies: Heerlijk boek, wil het graag nog een keer lezen

Wil: In een eenvoudig verhaal en makkelijke taal worden moeilijke onderwerpen ter sprake gebracht, verhaal sprak niet aan

Ariana: Verhaal sprak wel aan, maatschappijkritisch, leest gemakkelijk

Gerda: Mooi boek, op niveau, merkbaar dat auteur gestudeerd heeft

Paulien: Eenvoudig taalgebruik, verhaal niet overtuigend genoeg

Over de schrijfster:

Marjolijn Drenth (Coevorden, 23 februari 1963) pseudoniemen M. Februari, Marjolijn Februari, M Drenth von Februar, is een Nederlandse filosofe, schrijfster en columniste.

Marjolijn Drenth studeerde kunstgeschiedenis, filosofie en rechten aan de Universiteit Utrecht. In 1989 kwam haar eerste roman uit, De zonen van het uitzicht, waarvoor ze het daaropvolgende jaar de Multatuliprijs ontving. In 2007 volgde De Literaire kring. Sinds 2001 schrijft Drenth columns voor de Volkskrant.

In haar werk is Drenth beïnvloed en geïnspireerd door o.a. Couperus, Steinbeck, Lewis Carroll, Virginia Woolf, Philip Roth, Saul Bellow, Yourcenar en Annie M.G.Schmidt.

Omdat ze, zoals ze zelf zei, nog te jong was om de rest van haar leven proza te schrijven, aanvaardde ze in 1991 een positie als AIO aan de Katholieke Universiteit Brabant. Ze deed hier onderzoek naar economie en ethiek, wat resulteerde in haar dissertatie Een pruik van paardenhaar & Over het lezen van een boek. Dit proefschrift werd genomineerd voor de Gouden Uil Literatuurprijs.

Ook De Literaire kring kwam op de shortlist van de Gouden Uil. Het boek werd ook genomineerd voor de Libris Literatuur Prijs. In 2008 ontving ze de Frans Kellendonk-prijs voor haar gehele oeuvre.

Over haar pseudoniemen zegt Drenth in een Volkskrantinterview van 27 juli 2007: "Die naam [M. Drenth von Februar] heb ik ooit verworven, mijn ouders heten niet zo. En probeer er maar niet achter te komen hoe dat zit, want dat lukt niemand."

Korte samenvatting:

Het uitgangspunt voor De Literaire kring is een waar gebeurd glycerineschandaal in de jaren '90, waarbij 80 Haïtiaanse kinderen overleden door een vergiftigd bestanddeel in een hoestdrank, die was geleverd door een Nederlands bedrijf.

In vijf delen beschrijft Februari het leven in een dorp, waar zo'n schandaal zich jaren geleden afspeelde. De spanning wordt in het verhaal gebracht met de introductie van Ruth Ackerman, dochter van de verantwoordelijke directeur van het bedrijf dat de glycerine leverde.

Zij heeft veel succes met haar roman De zomer van de linnen schoenen, waarin ze de geschiedenis van haar psychose beschrijft. De plaatselijke boekhandelaar probeert haar dan ook te strikken voor een lezing in haar geboortedorp.

Eén van de hoofdpersonen is Teresa Pelikaan, een oud-klasgenote van Ruth. Zij is de dochter van Randolph Pelikaan, de oprichter van de literaire kring, waar de notabelen van het dorp lid zijn, voornamelijk vanwege het sociale netwerk. Teresa's man John is sinds kort ook lid van de kring. In de kring worden serieuze literaire werken besproken en de vraag dringt zich op of ze het chicklit-achtige boek van hun vroegere dorpsgenote wel of niet moeten gaan lezen.

Het komt Teresa wat vreemd voor dat dit boek kennelijk veel weerstand oproept.

Teresa's oud-klasgenoot Victor, die werkzaam is als journalist en na jaren weer terugkeert naar zijn geboortedorp, licht Teresa uiteindelijk in over het glycerineschandaal.

Thema:

Februari roept de vraag op hoe cultuur en beschaving met elkaar samenhangen. Hangen ze eigenlijk wel samen? De leeskringleden pretenderen beschaafde mensen te zijn. Randolph Pelikaans vaste overtuiging is "vroeg of laat wordt ieder mens met verantwoordelijkheidsgevoel lid van een literaire kring". Juist deze opvatting krijgt later in het verhaal een enorme (en wrange) lading. Februari schrijft haar verhaal met veel ironie en humor en wisselt dit af met filosofische gedachten over verantwoordelijkheid, schuld(gevoel) en onverschilligheid.

Motto:

De wereld vergaat niet als één mens vergaat, evenzo wordt de wereld niet gered als één mens gered wordt. "Werelden vergaan" heeft slechts één betekenis: mensen die hun bestaan verliezen. Bescheidenheid ten opzichte van wereldproblemen is op zijn plaats. Kreten als "We are the World", Als je een mens redt, red je een heel volk, en ideeën als "wij zullen daar de beschaving brengen" of onze democratie is de oplossing voor alle andere volken" wijzen op een overspannen verwachting van de mogelijkheden van de mensen. Thomas Carlyle en Marjolein Februari geven aan, dat wijs omgaan met je eigen werkelijkheid al een hele verdienste is. Dat is de Literaire kring niet gelukt, niet wat betreft het glycerineprobleem van Eric de Winter, niet tegenover de familie De Winter en niet ten opzichte van de glycerine-Slachtoffers.

Paulien Turk-Batenburg